

i og for sig ikke denne Sag ved; denne Bevægelse, at skaffe gode og sunde Arbejderboliger, vil det ærede Medlem for Faaborg vel næppe betegne som en daarlig Bevægelse, og jeg faar i dette Tilfælde faktisk Ret i, at det har vist sig som et naturligt Led i hele Bevægelsen, at man begyndte i Kjøbenhavn, gik derfra ud omkring til de større eller nærmere Provinsbyer og først senere til de mindre og fjernere. Skulde man nu lade denne Opgave ligge paa det Punkt, hvortil den er naaet, saa mener jeg, at det naturligt vilde være en Skuffelse, ganske særlig for Provinsbyerne. Man har givet en vis Udsigt til, at indtil 1907 kunde denne Opgave løses rundt omkring paa Steder, hvor der viste sig en naturlig Trang og ogsaa den fornødne Offervillighed og Energi til i det hele taget at løse denne Opgave. Hvis man saa allerede halvandet Aar efter, at Loven er traadt i Kraft, vil standse hele denne Bevægelse, saa mener jeg, at det vilde være at berede hele Landet, særlig Provinsbyerne, en Skuffelse, som de ikke have fortjent. Man kan ikke forlange, at de saa hurtig skulle være klare over, hvad det i Grunden betyder for dem, eller saa hurtig have deres Sager lagte til Rette; de ere absolut stillede under vanskeligere Forhold end Kjøbenhavn og dens nærmeste Omegn. Og naar det saa ved Lovens Ikrafttræden af Lovgivningsmagten forventedes, at i Løbet af 9 Aar vilde Opgaven kunne løses paa samme Grundlag, saa er det naturligt, at man rolig giver sig Tid og fra først af siger til sig selv: Lad os se, hvor en Forandring af Forholdene viser sig mest paatrængende nødvendig, og hvordan Opgaven løses der, og hvilket Resultat det afføder; det vil være en god Lære for os at begynde med, og vi ville da mere sikkert og solidt kunne tage fat paa Opgavens Løsning, ogsaa paa Steder uden for Kjøbenhavn og dens nærmeste Omegn, hvor det viser sig, at der virkelig er Trang dertil. Det er mig bekendt, at der i flere af vore Provinsbyer dels er dannet og dels er under Dannelse Foreninger af lignende Natur, og de have i Virkeligheden ogsaa af rent praktiske Grunde givet sig god Tid, indtil de kunde blive bekendte med de Statutter, som de særlige Foreninger her i Kjøbenhavn have udarbejdet, og som i Reglen ville faa nogen Lighed med hinanden; de have jo nu en Gang vundet Ministeriets Billigelse og Tilslutning, og man kan altsaa nok gøre Regning paa, at de ere saadanne, at de

ville kvalificere vedkommende Foreninger til at komme i Betragtning. Alle disse Forhold har man, som sagt, i Provinsbyerne taget mere rolig i den Forventning, at det ikke hastede med at faa Opgaven løst, naar det blot skete inden Udløbet af det Tidsrum, som var angivet i Loven. Men saa viser det sig, at der er en anden Ting i Vejen, nemlig at Midlerne ere slupne op paa Sagens tidligere Trin. Naar jeg altsaa har taget Ordet for at anbefale Forslaget under Nr. 2, saa er det, fordi jeg synes, det er Uret mod Provinsbyerne, der have ment, at de vilde kunne komme med senere, og derfor have givet sig god Tid, at man nu faktisk vil standse Lovens Virkning 1½ Aar efter dens Ikrafttræden, saa det kun bliver paa Papiret, at det staaer, at Ansøgninger kunne indgives indtil Udgangen af Aaret 1907. Jeg vil derfor tillade mig meget at anbefale denne Sag til velvillig Fremme.

Den ærede Minister antydede, at han, naar han ikke kunde slippe for at faa mere med denne Sag at gøre, kunde være mest tilbøjelig til at tage de 2 Millioner Kr., som staa i § 1, og lægge dem over paa § 2, og det kunde ogsaa for Finansministeren være ret tiltalende, saa vil han ikke komme af med mere end de 4 Millioner Kr., som en Gang ere beregnede. Jeg mener dog næppe, at dette er hensigtsmæssigt, men det er den Slags Ting, hvor jeg ikke skal foregribe den Forhandling, der formentlig vil finde Sted mellem Ministeren og det eventuelle Udvalg paa dette Forslags senere Vej. Jeg nævnedes for dette, at ganske vist har denne Side af Lovens Virksomhed endnu ikke sat praktisk Frugt, men det kunde jo være muligt, at der er Forhold, som gøre — og det mener jeg er utvivlsomt — at der skal længere Forberedelser og flere Overvejelser til, før man kan tage fat paa det Spørgsmaal, som omhandles i § 1, Spørgsmaalet om Ombygning af usunde Bydele. Det gaar jo dog heller ikke saa let og hurtigt at tage fat og bygge Arbejderboliger paa fri ny Pladser, saa det synes mig alligevel at være at foregribe Lovens Mening straks efter 1½ Aars Forløb at sige: Da de Penge ikke ere brugte, tage vi dem uden videre væk og bruge dem til noget helt andet. Jeg har ikke nogen Sympati for denne Fremgangsmaade, men jeg skal indrømme, at det var en Udvej; det var bedre end fuldstændig at standse med at løse den Opgave, som har vist sig at kunne løses. Jeg vil imidlertid haabe, at Udval-